

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-853/19-P

Název	Výchovný ústav a střední škola, Terešov
Sídlo	Terešov 1, 338 08 Zbiroh
E-mail	info@vuteresov.cz
IČ	48380253
Identifikátor	600028747
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Petr Butula
Zřizovatel	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Místo inspekční činnosti	Terešov 1, 338 08 Zbiroh Terešov 112, 338 08 Zbiroh
Termín inspekční činnosti	22. – 24. 10. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Příspěvková organizace Výchovný ústav a střední škola Terešov 1, 338 08 Zbiroh (dále „školské zařízení“ nebo „zařízení“) vykonává činnost výchovného ústavu, střední školy a školní jídelny. Místy poskytovaného vzdělávání a školských služeb je Terešov 1 a 112,

Zbiroh. K datu inspekční činnosti bylo v zařízení evidováno celkem 30 dětí, které byly umístěny ve čtyřech rodinných skupinách (nejvyšší povolený počet lůžek 32).

Střední škola s nejvyšším povoleným počtem 32 žáků evidovala v termínu inspekce 30 žáků, všichni byli vedeni jako žáci se speciálními vzdělávacími potřebami s prvním stupněm podpůrných opatření z důvodu poruchy chování. Střední vzdělávání je poskytováno v tříletém oboru vzdělání s výučním listem 23-51-E/01 Strojírenské práce.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Školské zařízení má vypracovanou koncepci, která vychází z dosažených pozitivních výsledků, ale i nesplněných cílů. Na základě těchto výsledků stanovuje vedení zařízení v ročních plánech činnosti další dílčí cíle, které postihují jeho materiální, personální a finanční rozvoj vždy na příslušný rok. Vedení zařízení se dlouhodobě nedaří zajistit kvalitní vnitřní vybavení a částečně i materiální vybavení výchovných skupin, které by se podobalo běžné domácnosti. Vedení střední školy delegoval ředitel účelně na svého zástupce, některé organizační, finanční a kontrolní pravomoci výchovného ústavu na vedoucího vychovatele a vedoucí jednotlivých výchovných skupin. Ředitel společně se svým zástupcem a vedoucím vychovatelem pravidelně hodnotí stav zařízení ve všech pedagogických oblastech a výsledky uvádí do praxe. Vnitřní kontrolní systém postihuje specifika zařízení, kontrolní a hospitační činnosti vykonává ředitel, zástupce ředitele a vedoucí vychovatel podle plánu. Výsledky jejich hospitační a kontrolní činnosti jsou pravidelně projednávány na poradách s pedagogy jednotlivých výchovných skupin, kde jsou navrhována konkrétní opatření ke zlepšení jejich činnosti. Pedagogové výchovných skupin hodnotí na pravidelně konaných pedagogických radách výsledky vzdělávání dětí a sjednocují své postupy při výchovném působení na ně. Vnitřní informační systém zařízení je veden v elektronické podobě, je funkční a podporuje informovanost všech pedagogů.

Školské zařízení má dobré prostorové podmínky. Vnitřní vybavení jednotlivých výchovných skupin je však ve špatném stavu. Ložnice jsou nezabydlené, není v nich zázemí pro uchovávání šatstva a osobních věcí, prostory pro trávení volného času jsou neosobní, nepodporující efektivní resocializační proces postavený na osvojení funkčních a sociálně přijatelných strategií. Zajištění simulace fungování běžné domácnosti tak probíhá pouze formálně. Nábytek a další zařízení nebylo v posledních letech obnovováno. Materiální zabezpečení, mimo běžných domácích elektrických přístrojů a výpočetní techniky, je na dobré úrovni. Děti v zařízení mají na výchovných skupinách prostor, kde si mohou uchovávat své osobní věci uzamčené a mají možnost volného přístupu k nim. Pro zájmové činnosti je k dispozici kulečnicková herna, hudebna s kompletní výbavou (bicí, elektrické kytary, varhany apod.), knihovna, nově opravená cvičebna a posilovna. Zahrada je upravena jako sportoviště, k dispozici je asfaltové hřiště, dvě hřiště s antukou a trávnaté hřiště na malou kopanou.

Teoretická část středního vzdělávání probíhá v samostatné budově nedaleko sídla školského zařízení, praktická část ve dvou dílnách, které jsou součástí areálu zařízení, a na dvou smluvních pracovištích v nedalekých obcích Holoubkov a Letkov. V budově teoretického vyučování jsou tři kmenové učebny, které svými menšími rozměry vyhovují nízkému počtu žáků ve třídách, a jedna počítačová učebna s již zastaralými prostředky informačních a komunikačních technologií. Místnosti jsou vybaveny funkčním žákovským nábytkem, výukovými obrazy a učebními pomůckami, pedagogové mají k dispozici přenosné datové projektory. Ke komunikativním metodám výuky (diskuse, besedy apod.) je využívána vhodně uspořádaná místnost v podkroví. Dílny odborného výcviku jsou účelně vybaveny jak pro ruční, tak i pro strojní zpracování kovů. Škola nemá vlastní tělocvičnu, výuka tělesné

výchovy je uskutečňována na venkovních sportovištích v areálu ústavu, v pronajaté tělocvičně základní školy v nedaleké obci Mlečice a ve cvičebně v prostorách internátu. Činnost střední školy se řídí školním řádem, v němž byly provedeny ještě v průběhu inspekční činnosti úpravy k odstranění zjištěných nedostatků.

Výchovně vzdělávací činnosti jsou zajišťovány 23 pedagogickými pracovníky (ředitel, šest učitelů, deset vychovatelů, pět asistentů pedagoga a psychologka) Předpoklad odborné kvalifikace nesplňuje 26 % pedagogů. Ředitel prostřednictvím webových stránek a vypsaných výběrových řízení hledá kvalifikované pedagogy, což se mu zatím nedaří. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je realizováno hlavně v oblasti doplňování požadované odborné kvalifikace. Vedení zařízení se nedaří aktivní a systematická podpora dalšího profesního rozvoje pedagogických pracovníků, hlavně v oblastech získávání specializovaných kompetencí pro práci s dětmi s poruchou chování, problematiky rizikového chování, nebo se zaměřením na aktuální teoretické a praktické otázky související s metodikou procesu středního vzdělávání. Rovněž pedagogové přistupují ke svému profesnímu rozvoji spíše pasivně, kurzů a seminářů se účastní z vlastní iniciativy jen ojediněle a jen někteří z nich.

Podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků při vzdělávání jsou upraveny ve vnitřních dokumentech školy a všichni aktéři jsou prokazatelným způsobem se zásadami bezpečného chování pravidelně seznamováni.

V rámci přímého zaopatření je dětem poskytováno celodenní stravování v požadovaném rozsahu. Tento způsob je v rámci plánovaných činností také někdy doplňován samostatnou přípravou pokrmů.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Střední vzdělávání probíhalo v souladu se Školním vzdělávacím programem „Strojírenská výroba – Zámečnick“, jehož aktualizovaná verze realizuje od školního roku 2019/2020 změny v učebním plánu týkající se přesunu předmětu Zdravotní výchova ze třetího ročníku do prvního a související změny hodinových dotací u předmětu Občanská výchova.

Sledované hodiny všeobecných i odborných předmětů probíhaly ve velmi dobrém komunikativním klimatu. Tempo činností bylo přizpůsobeno schopnostem žáků. Ve výuce výrazně převládala frontální forma práce částečně doplněná zapisováním poznámek a někdy i samostatnou prací žáků při procvičování učiva. Část výuky odborných předmětů byla vedena zdařile uplatněnou metodou řízeného rozhovoru s přiměřeně náročným vysvětlováním učiva a s četnými odkazy na využití nových poznatků v odborném výcviku a profesní praxi. Ve sledovaných hodinách nebyly využity dostupné prostředky ICT ke zvýšení názornosti výuky. Závěrečné hodnocení práce žáků bylo ojediněle učiteli velmi stručně provedeno, sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků pedagogové nezařadili.

Kontrolované praktické vyučování probíhalo na školním pracovišti, jehož vybavenost splňuje požadavky na zajištění vzdělávání vyučovaného oboru. Rozvíjeny byly odborné kompetence žáků s cílem získání potřebných praktických dovedností a návyků v souladu s profilem absolventa a s osnovami odborného výcviku a v návaznosti na teoretické odborné předměty. Žáci školy mohou získat i svářečský kurz, popř. řidičský průkaz skupiny B. Výuka byla účelně zorganizována, včetně dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví. Vstřícný vztah učitele k individuálním potřebám žáků měl pozitivní vliv na klima výuky odborného výcviku a na přístup žáků k plnění zadávaných úkolů.

V hospitovaných odpoledních činnostech výchovného ústavu byla účelně zastoupena individuální práce dětí, spolupráce v menších skupinách a společná práce. Pedagogičtí

pracovníci velmi citlivě reagovali na aktuální psychické rozpoložení dětí, výstižně formulovali svá očekávání a vhodně přizpůsobovali cíle a obsah vzdělávání individuálním potřebám a zájmům dětí. Odpolední činnosti probíhaly podle týdenních programů, které vycházejí z okruhů stanovených ročním plánem výchovně vzdělávacích činností a odpovídají obecným cílům definovaným školním vzdělávacím programem. V rámci hospitací byly pozorovány i zájmové aktivity dětí v kroužcích (sportovní, šikovné ruce, hudební, rybářský). Děti jsou zcela přirozeně vedeny k přijímání odpovědnosti za své denní povinnosti, učí se rozumně organizovat svoje osobní volno nebo např. zacházet s penězi. V osobním volnu se dle svého zájmu mohou věnovat zájmovým aktivitám i mimo zařízení (sportovní klub), některé děti po domluvě s vychovateli trávily své osobní volno samostatnou vycházkou. Děti byly vedeny i k samostatnosti a sebeobsluze také v rámci běžných domácích prací. Materiální podmínky pro samostatné vaření dětí na skupinách však nejsou dobré, větší vaření je možné jenom ve cvičné kuchyňce.

Z projevu dětí bylo patrné, že míru potřeby být aktivní a jejich ambice v jednotlivých rodinných skupinách výrazně ovlivňovala osobnost pedagoga. Většina vychovatelů vhodně zvolenými metodami a formami práce motivovala děti k činnosti, jisté rezervy byly patrné u některých pedagogů bez potřebné kvalifikace.

Pozitivní je spolupráce pedagogických pracovníků s psycholožkou, která využívá své odborné vzdělání hlavně k individuální práci s dětmi. Jedná se zejména o individuální rozhovory s cílem odstranění tenze dětí, o zmírnění jejich psychických problémů, popř. s řešením jejich závislostního chování. Pro kmenové vychovatele zaznamenává do elektronického systému možnosti dalšího postupu u jednotlivých dětí.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vedení zařízení se hodnocením výsledků vzdělávání žáků ve střední škole pravidelně zabývá při jednání pedagogické rady a hledá opatření k jejich zlepšení. Průběžně jsou aktuální problémy a výsledky vzdělávání projednávány při každodenním setkávání pedagogů mezi sebou a se zástupcem ředitele školy. Dobré pracovní klima s malým počtem žáků ve třídách, nabídka konzultačních hodin pedagogů s možností doučování po skončení povinné výuky, dobrá spolupráce učitelů s vychovateli a povinná doba domácí přípravy na vyučování v denním režimu výchovného ústavu pozitivně přispívají k prevenci školní neúspěšnosti žáků. Přestože všichni žáci jsou z důvodu dřívějších poruch chování evidováni jako žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, dosahovali v uplynulých čtyřech letech poměrně dobré úspěšnosti při závěrečných zkouškách. Z celkového počtu 18 žáků konajících v uvedeném období závěrečné zkoušky dva prospěli s vyznamenáním, 15 prospělo a jen jeden žák neprospěl, tj. 5,5 %.

Systém hodnocení chování je koncipován tak, aby byl lehce pochopitelný a přehledný pro všechny děti. Cílem je posilování dítěte v pozitivním jednání a chování a snaha přivést je k určitému náhledu na příčiny svého selhávání. Nastavený a realizovaný systém práce s dětmi vychází z průběžné diagnostiky každého dítěte. Základem je denní hodnocení, kdy jsou zaznamenávány projevy chování dítěte během vyučování, odpoledních výchovných činností a v nočních hodinách. Hodnocení je doplněno i podle závažnosti kladného či záporného chování, kdy jde hlavně o individuální posouzení pedagogického pracovníka, který s dítětem pracoval. Každý týden je chování dětí shrnuto a vyhodnoceno kmenovým vychovatelem (klíčový pracovník) společně s vychovateli, asistenty pedagoga a učiteli. Hodnocení jsou podkladem pro práci s dětmi v následujícím období. Výchovně vzdělávací aktivity jsou připravovány s cílem resocializace dítěte a přebudování jeho hodnotového žebříčku. Činnosti jsou plánovány s ohledem na individuální potřeby dětí,

ale informace o konkrétních posunech dětí deklarovaných v programech rozvoje osobnosti dítěte nejsou vedeny systematicky a všemi pedagogickými pracovníky. Pedagogové pravidelně sledují plnění výchovně vzdělávacích cílů deklarovaných v programech rozvoje osobnosti dítěte, ale nedaří se jim vždy správně hodnotit jejich efektivitu a měnit konkrétní cíle ve vztahu k požadovaným změnám v chování dítěte. V zařízení je zřízena správa dětí, která projednává návrhy a požadavky dětí přenášené z jednotlivých výchovných skupin. Společně je hledáno řešení a jsou stanoveny postupy dalšího jednání.

Ředitel zajistil činnost školního poradenského pracoviště. Jednotlivé jeho oblasti koordinuje v rámci subjektu ve spolupráci s psychologkou, metodikem prevence, vedoucím vychovatelem, sociální pracovnící a některými dalšími pedagogy, kteří jsou pověřeni dílčími úkoly. Cílem je intervenční práce s dětmi s rizikovým chováním. Problémem je nárůst úteků v poledních dvou letech, který vedení zařízení řeší motivačními kontrakty. Zařízení umožňuje uskutečňovat podmíněné pobyty dětí v rodinách před ukončením ústavní výchovy, případně podává návrhy na zrušení ústavní výchovy u dětí, u nichž pominuly důvody jejího nařízení.

Závěry

Vývoj školy / školského zařízení

- Ve střední škole probíhá výuka od školního roku 2019/2020 podle aktualizované verze školního vzdělávacího programu.
- V minulém roce byla opravena cvičebna v budově výchovného ústavu.
- V loňském školním roce byla změněna smluvní pracoviště pro praktické střední vzdělávání.
- Školskému zařízení se nadále nedaří získat kvalifikované pedagogy.

Silné stránky

- Vedení zařízení vytváří podmínky pro velmi dobré vztahy a komunikaci mezi pedagogy a mezi pedagogy a žáky, což výrazně přispívá k dobrému vnitřnímu klimatu střední školy.
- Pedagogové komunikují s dětmi a žáky profesionálním a vstřícným způsobem.
- Zařízení aktivně spolupracuje s partnery při rozvoji praktických dovedností žáků přímo v provozech, včetně možnosti získání svářečského kurzu, což zvyšuje jejich uplatnění v budoucím profesním životě.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Vedení zařízení nevěnuje dostatečnou pozornost dalšímu rozvoji pedagogických pracovníků, aktivity důležité k profesnímu rozvoji jednotlivých pedagogů jsou organizovány vedením zařízení nesystematicky. Pouze část pedagogů přistupuje aktivně k vlastnímu profesnímu rozvoji.
- Ve většině výuky převládala frontální forma, málo byly využívány rozmanité aktivizující metody.
- Vedení zařízení dlouhodobě nezlepšuje vnitřní vybavení výchovných skupin tak, aby se přibližovalo fungování běžné domácnosti a umožnilo získávat dětem potřebné sociální kompetence. Neosobní a nepodnětné vnitřní vybavení zařízení nedostatečně rozvíjí možnosti pro zdravý životní styl.
- Pedagogové pravidelně sledují výchovně vzdělávací procesy dětí, ale nedaří se jim vždy správně hodnotit jejich efektivitu a měnit konkrétní cíle ve vztahu k požadovaným změnám v chování dítěte.
- Informace o konkrétních posunech dětí deklarovaných v programech rozvoje osobnosti dítěte nejsou vedeny systematicky všemi pedagogickými pracovníky.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Motivovat pedagogické pracovníky střední školy k účasti na dalším vlastním vzdělávání, jak v oblasti splnění kvalifikačních předpokladů, tak prohlubování odborné kvalifikace, např. se zaměřením na aktuální teoretické a praktické otázky související s metodikou procesu středního vzdělávání.
- Motivovat pedagogické pracovníky střední školy k častějšímu využívání pestřejších forem a metod vzdělávání, k četnějšímu využívání prostředků ICT a zařazování závěrečného hodnocení práce žáků v hodinách.
- Zlepšit vnitřní a materiální vybavení výchovných skupin tak, aby se přibližovalo fungování běžné domácnosti a dětem umožňovalo získávat potřebné sociální kompetence a rozvíjelo jejich zdravý životní styl.
- Informace o konkrétních posunech dětí deklarovaných v programech rozvoje osobnosti dítěte vést systematicky všemi pedagogickými pracovníky.
- Nastavit pravidla správného hodnocení efektivity výchovně vzdělávacích činností, včetně určování konkrétních cílů ve vztahu k požadovaným změnám v chování dítěte.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školského zařízení ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.p@csic.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Změna zřizovací listiny - Dodatek vydaná MŠMT, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 – Malá Strana dne 29. 5. 2015 s Č. j. 32 371/05-25 ze dne 14. 11. 2005 s účinností od 1. ledna 2006
2. Roční plán výchovně vzdělávací činnosti na školní rok 2019/2017
3. Minimální preventivní program na školní rok 2019/2020
4. Vnitřní řád platný od 1. ledna 2014, včetně dodatku z 1. září 2016
5. Školní řád VÚ a SŠ Terešov s účinností od 1. září 2014
6. Osobní dokumentace dětí umístěných ve školském zařízení v době kontroly, včetně programů rozvoje osobnosti dítěte, opatření ve výchově a žádostí zákonných zástupců o povolení pobytu mimo zařízení
7. Kniha úředních návštěv vedená od června 2016
8. Kniha ostatních návštěv vedená od června 2016
9. Výroční zpráva za školní rok 2018/2019
10. Zápis z jednání pedagogické rady od 1. září 2019
11. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti od 1. září 2019
12. Kniha denní evidence zařízení od 1. září 2019
13. Školní vzdělávací program školského zařízení ze dne 1. září 2014

14. Školní vzdělávací program „Strojírenská výroba – Zámečnick“ oboru vzdělání 23-51-E/01 Strojírenské práce s aktualizací platnou od 1. 9. 2019
15. Přehled útěků vedený od 1. 1. 2016
16. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ze dne 1. 9. 2019
17. Koncepce rozvoje zařízení ze dne 1. 1. 2017
18. Plán hospitační a kontrolní činnosti na školní rok 2019/2020
19. Třídní knihy platné ve školním roce 2019/2020
20. Rozvrh vyučovacích hodin platný ve školním roce 2019/2020
21. Osobní dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání, výpisy z Rejstříku trestů, psychologická vyšetření)
22. Osobní dokumentace nepedagogických pracovníků (výpisy z Rejstříku trestů)
23. Dokumentace k bezpečnosti a ochraně zdraví, kniha úrazů
24. Ekonomická dokumentace zařízení
25. Dokumentace ke školnímu stravování

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jiří Holomek, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu	Jiří Holomek v. r.
Mgr. Lukáš Valda, školní inspektor	Lukáš Valda v. r.
Mgr. Karel Nováček, školní inspektor	Karel Nováček v. r.
Ing. Monika Zelená, kontrolní pracovnice	Monika Zelená v.r.

V Českých Budějovicích 18. 11. 2019

Datum a podpis ředitele školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Petr Butula, ředitel školského zařízení

Petr Butula v. r.

V Terešově 28. 11. 2019